

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/755

KARAR NO : 1981/736

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olayla ilişkin bulunan, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmesine karşın, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olan suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Mustafa Yıldırım Türk

O L A Y : 1- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Halkın Kurtuluşu Gazetesi'nin 18.7.1977 günlü, 65 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizm ve milli duyguları zayıflatıcı propaganda yapıldığı, komünizmin övüldüğü, suç işlemeye tahrik fiilinin işlendiği ileri sürülerek, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 142/4-6., 142/3-6., ve 173/son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle,

2- Aynı sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Halkın Kurtuluşu Yolunda Gençlik Gazetesi'nin 22.8.1977 günlü, 11 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, komünizm propagandası yapıldığı, hükümetin ve devletin emniyet ve mahafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, ayrıca kanunun cürüm saydığı fiillerin övüldüğü ileri sürülerek eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 142/4-6., 142/3-6., 173/son., 159/1. ve 312. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle,

İstanbul C. Savcılığı'nca ayrı ayrı düzenlenen iddianamelerle kamu davaları açılmıştır

İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi, her iki kamu davasını birleştirmiş ve 14.9.1979 gününde, 1977/546-1979/206 sayı ile; Anayasa Mahkemesi'nin 20.3.1979 günlü kararı ile Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 27.4.1979 günlü kararında öngörüldüğü biçimde, sanığın fiillerinin sıkıyönetim ilânını gerektiren ve sıkıyönetim mahkemelerinin görevine giren suçlardan olduğu ve davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, 17.10.1980 gününde, 1980/543 sayı ile; atılı suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmadığı, sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının olmadığı, davaya Ağır Ceza Mahkemesinde bakılması gerektiği kanısına vararak, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile

dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî Yargı, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Gani oğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Askerî Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanığa atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği anlaşılmaktadır.

Olay kısmında oluş biçimi açıklanan suçlar, cumhuriyete, vatan ve milletin bütünlüğüne bağımsızlığına, bölünmezliğine, milli güvenliğe yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

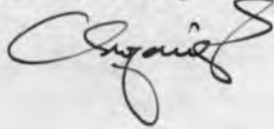
Hernekadar sanığa atılı suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmış ise de, Uyuşmazlık Mahkemesi'ne daha önce yapılan bir başvuru nedeniyle çözüme bağlanan 1981/345-318 sayılı dosyada, sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı "Halkın Kurtuluşu" Gazetesi'nin aynı adı taşıyan Halkın Kurtuluşu Fraksiyonunun yayın organı olduğu anlaşıldığından ve bu örgüt hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde açılmış davalar bulunduğu bilindiğinden, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesindeki bağlantı koşulu, 4.5.1981 günlü ilke kararında öngörülen örgütsel ve organik bağlantıyı somut biçimde ortaya koyacak şekilde gerçekleştiğinden davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nde yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nde yapılan başvurunun reddine, 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

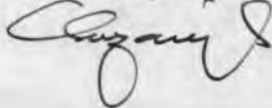
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

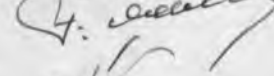
Bu kararın Resmî gazetesinde yayımı uygulanır.

Başkan

Üye

Fethi Özduvalı

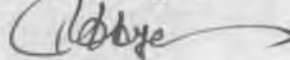

Üye

Şeref Dolungüç

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

İsmail Oğuz

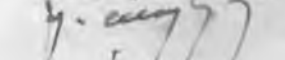

Üye

Orhan Erdem

Üye

Hasan Çelikkale

i(ç)

18 12